

ÖZÖNNÖVÉNYEK LÁGYSZÁRÚAK

Özönnövényeknek nevezzük azokat a nem őshonos fajokat, melyek gyorsan szaporodva, nagy tömegben, nagy területeket képesek meghódítani. Terjedésük a biológiai sokféleséget veszélyeztető tényezők közül az egyik legjelentősebb. Szinte korlátlan terhődításkkal kiszorítják az őshonos fajokat és ezzel az érintett élőhelyek

átalakulását, leromlását okozzák. A természetvédelmi kár mellett egészségügyi problémákat is előidézhetnek. Éppen ezért az újabb fajok behurcolását meg kell akadályozni, és a már betelepült fajok visszaszorításáról gondoskodni kell. Mára a természetvédelem kiemelt feladatává vált az ellenük való védekezés.

KÖZÖNSÉGES SELYEMKÓRÓ (*Asclepias syriaca*) ÉSZAK-AMERIKA

Terjedése különösen laza talajú területeken intenzív. Legnagyobb állományai homoki élőhelyeken találhatók, de egyre gyakrabban megjelennek nedves természetekben is. Megtelepedését elősegíti szelől messzre terjedő, hosszú magtűzlésű magja, erős kompetíciós képessége, szárazságtűrése. Bolygatása, sérülése erős teljes sarkigépzéssel reagál, ezért visszaszorítása főként vegyeszerű úton történik.

ARANYVÉSSZÓ FAJOK (*Solidago* spp.) ÉSZAK-AMERIKA

A dísznövényként hazánkba került fajok közül a magas aranyvéssző inkább boldog, lédús, természetközeli, a lankás aranyvéssző lazább talajú, bolygatott élőhelyeken fordul elő. Biháts kacsáikkal könnyen megtelepednek, majd az új területek tarackjait behálózva monodomináns állományt képeznek. Visszaszorításuk fűlétek vegyeszertemesen, rendszeres legeltetéssel vagy kaszással történik.

BÍBOR NÉBÁNCSVIRÁG (*Impatiens glandulifera*) ÁZSIA

Főként vízfolyások mentén, bokorfüzesekben, puhafas ligeterőkben megjelenő, egyéves faj. Feljutására természet érése magja 7 méterre is elrepülhetnek. Sűrű állományával és nagy mennyiségű, nehezen bomló anyagú gátolható a honos fajok felújítását. Gyökereinek kis kiterjedésű és sekély, ezért a talajból könnyen kihúzható, a falyóvíz azonban a magok folyamatos utánpótlását biztosítja.

KAUKÁZUSI MEDVETALP (*Heracleum mantegazzianum*) NYUGAT-KAZÁKSZÁN

A 3–5 m magas, évelő faj terjedése hazánkban főként botanikus kertekből és arboretumokból indult ki előfordulást elsősorban parkokban, falyók, utak mentén, települések közelében találhatók. Kompetícióját mellett egyéves gyökérzárój vonatkozású is a jelentős, a nedvvel történő érintkezés ugyanis súlyos bégnyelést okozhat. Kaszással követően az üregek szárába juttatott vegyeszertű visszaszorítható.

SÜNTÖK (*Echinocystis lobata*) ÉSZAK-AMERIKA

Főként ligeterőkben, bokorfüzesekben, árteri magokorosokban terjedő egyéves faj. Magjait és a víz cseppen írói terjedését a falyóvíz messzre szállítja. Kacsákkal kapakodók hajlasi révén a támaszköztől szőlőre leírnyomó leírnyomó, lehúzza, így társulásaink fajgazdagságát jelentősen befolyásolja. Szekletű írtási ötletrődjő és a vízfolyások közelébe miatt nehéz megoldani.

ÜRÖMLEVŐ PARLAGFŰ (*Ambrosia artemisiifolia*) ÉSZAK-AMERIKA

Legintérmőbb allergén fajunk mezőgazdasági kultúrákban, parlagterületeken, egyomlásokban, bolygatott, nyílt élőhelyen, országokig terjedő. Terjedését elősegíti hosszú magtűzlésű, elnyújtott csárája, erős kompetíciós és jó szarazságtűrés képessége. Kezelésének vegyeszertű és vegyeszertemes módja ismert, a talaj magbank azonban az egyéves folyamatos utánpótlását biztosítja.

AMERIKAÍ ALKÖRMÖS (*Phytolacca americana*) ÉSZAK-AMERIKA

Dísz- és festőnövényként való telepítésnek és madarak által terjesztett természetközeli vagy kaszattermeszék révén kiterjedés előfordulást elsősorban parkokban, falyók, utak mentén, települések közelében találhatók. Kompetícióját mellett egyéves gyökérzárój vonatkozású is a jelentős, a nedvvel történő érintkezés ugyanis súlyos bégnyelést okozhat. Kaszással követően az üregek szárába juttatott vegyeszertű visszaszorítható.

ÉSZAK-AMERIKAÍ ÖSZIROZSÁK (*Aster* spp.) ÉSZAK-AMERIKA

A fajok többsége dísznövényként került hazánkba, majd a kertekből kerít hulladékot vagy kaszattermeszék révén kiterjedés előfordulást elsősorban parkokban, falyók, utak mentén, települések meg. Tarackjait által sűrű állományt képeznek, ami a honos fajok felújítását gátolja. Visszaszorításukat megnehezíti hatékony regenerációs képességük és a vízfolyások közelébe miatt a vegyeszertű korlátozott alkalmazhatóság.

CSEH ÖRIÁKESERŐFŰ (*Fallopia x bohemica*) ÁZSIA

A lét Ázsia faj hibridjeinek keletkezett cseh öriákeserőfű egyik legnehezebben visszaszorítható öntőfajunk, 2–3 m magas termetű, sűrű, monodomináns, évelő anyáról állományával jelentősen csökkenti a vízfolyások mentén társulások fajgazdagságát. Gyökereit által rendkívül hatékonyan regenerálódik, ezért visszaszorításához általában kombinált, és több évig tartó kezelése van szükséges.